

PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA:

JE ALEBO NIE JE TU NIEKTO NOVÝ?

Téma:	Zameranie:
smrť, pôrod, akútna stresová porucha, posttraumatická stresová porucha, vývin, teória pripútania sa, copingové stratégie	Psychologická disciplína: Vývinová psychológia, psychológia osobnosti Odporúčaný odbor štúdia: Lekárstvo a ošetrovatelstvo, teológia

1 Kamila má 36 rokov a so svojím partnerom Michalom sa už dlhšie snažili o dieťa. Pred šiestimi
2 rokmi Kamila otehotnela prvýkrát. Mala 29 a bola vydatá za Róberta. Chceli byť rodičmi
3 a tehotenstvo bolo plánované. No osud im nedoprial to šťastie a dieťaťko sa narodilo
4 bez známok života. Aspoň tak jej to bolo povedané. Kamila si dlho vyčítala, že nevládala
5 dýchať a tlačiť pri pôrode. V istom okamihu stratila vedomie a lekárka okamžite nariadila
6 cisársky rez, ale už bolo neskoro. Lekári aj sestričky boli milé, no ona sa nevedela so situáciou
7 zmieriť. Dlho len plakala. Hnevala sa na lekárov, sestričky aj vtedajšieho manžela. Telo sa
8 zahojilo, jazva po cisárskom reze síce ostala, no zahojiť jej dušu bolo náročnejšie. Keď bola
9 na prechádzke alebo v obchode a videla mamičky s kočíkmi, srdcervúco sa rozplakala. Róbert
10 to znášal lepšie, posmeľoval ju, že určite ešte budú mať druhé dieťa. Lenže pre ňu bol Kubko
11 reálny. Bol to jej synček, ktorého nemohla mať v náručí. Nezniesla Róberta a jeho túžbu
12 po druhom dieťati, jeho slová a ani dotyky. Po dlhotrvajúcich hádkach a slzách sa obaja
13 rozhodli, že možno najlepšie bude, keď sa rozvedú.

14 Kamila začala navštevovať psychoterapeutku a pracovať so svojim smútkom. Kým spracovala
15 traumy, trvalo to dlhší čas. No podarilo sa jej naviazať nový vzťah, v ktorom náhodne
16 otehotnela. Obaja sa veľmi tešili, no zároveň sa aj báli. Strach o zdravie ich dieťaťka sa prejavil
17 v náhlom odrieknutí všetkých spoločenských udalostí a v zrušení dovolenky. Obaja boli
18 v strese a mierne podráždení, no každý reagoval na situáciu inak. Kým Michal svoj stres
19 a nervozitu zvykol zapíť s kamarátmi po práci, Kamila na upokojenie používala čokoládu
20 a zmrzlinu. Tehotenstvo bolo v poriadku, ale Kamila priberala viac, ako by podľa tabuliek
21 mala. Keď ju na to lekárka upozornila, Kamila sa rozplakala a ušla z ambulancie. Na najbližšie
22 stretnutie prišiel aj Michal. Na lekárku bol nepríjemný a vyčítal jej, že nie je na jeho manželku
23 dostatočne citlivá, a že možno ani nie je dosť kompetentná. Vymenili lekárku. Obaja sa zhodli
24 na tom, že nebudú riskovať spontánny pôrod a vyžadujú si cisársky rez. Pre istotu, aby sa
25 nestalo to, čo predtým. A hoci im nová lekárka vysvetľovala, že sa môžu pokúsiť porodiť
26 bežným spôsobom, neakceptovali to. Kamila sa teda v poradni opäť rozplakala a Michal
27 lekárke vynadal.

28 Čím ďalej, tým viac bol Michal podráždenejší a agresívnejší na každého, kto im chcel nejako
29 poradiť. Upokojoval sa pohárikom niečoho silnejšieho, lebo inak by nevedel pracovať,
30 komunikovať. Dokonca zistil, že bez alkoholu sa mu začínajú triasť ruky. Jeho nervozita
31 a hlavne zvýšené popíjanie alkoholu spôsobovalo čoraz väčšie napätie medzi ním a Kamilou.
32 Michal bol voči Kamile prehnane starostlivý a ochranársky. No Kamila sa postupne cítila byť
33 jeho starostlivosťou obmedzovaná, a zároveň sa na neho vo všetkom spoliehala. Nevedela sa
34 rozhodnúť, čo chce, kam chce ísť. Väčšinu času preplakala. Keď jej gynekologička ponúkla
35 možnosť stretnúť sa so psychologičkou, Michal sa okamžite ohradil, čo si to dovoľuje. Jeho
36 manželka je úplne v poriadku, len sa bojí o dieťa a ona ako lekárka by to mala chápať a byť
37 k nej citlivejšia.

38 Pôrod bol stresujúci, Michal sa opil a z pôrodnice ho museli vyviešť policajti. Kamila sa
39 po pôrode upla na svoje dievčatko. Všetci verili, že sa situácia znormalizuje. S výchovou
40 dcéry chcela Kamile pomáhať celá rodina, no Michal všetkých odmietal s odôvodnením, že
41 je to ich dieťa a oni sa oň budú starať výlučne sami. Postupne sa im prestali ozývať priatelia aj
42 rodina. Kamila bola na svoju dcérku až úzkostne naviazaná. Michal s obavami sledoval
43 všetky teórie, ktoré sa týkali očkovania, liekov a starostlivosti o dieťa. Plač dieťaťa bol
44 neakceptovateľný. Po prvom povinnom očkovaní odmietali akékoľvek ďalšie, lebo dcéra
45 plakala a mala zvýšenú teplotu. Jedlo, hygienické potreby a všetko bolo len v bio a eko
46 kvalite. Odmietal aj lieky, lebo neveril chémii v nich. Táto jeho tvrdohlavosť a nedôvera voči
47 systému ich doviedla opätovne do nemocnice. Ich dcérka mala vážnu pneumokokovú
48 infekciu. Až vážny stav donútil Michala opäť prehodnotiť svoje nastavenie voči lekárkam
49 a lekárom a prijať ich pomoc. Dcéрку mu zachránili, ale vzťah už ostal naštrbený.

50

1 Kamila rozpráva, aké to je prísť o dieťa

2 *Mala som 29 rokov, bola som zamilovaná, čerstvo vydatá a čakala som svoje prvé dieťa. Všetko*
3 *bolo krásne. Asi až príliš, aby to mohla byť pravda. Lebo v tento rok som zároveň prežila najťažší*
4 *okamih svojho života. Išla som rodiť. Bála som sa a tešila som sa. No moje dieťaťko sa narodilo*
5 *bez známok života. Nepočula som ho plakať, neskutočne som sa preľakla, kričala som, plakala*
6 *som. Museli ma držať tri sestričky. Bolo to ako nočná mora, z ktorej som sa nemohla prebudiť.*

7 *V nemocnici som sa cítila opustená a nepochopená. Personál bol síce profesionálny, ale chýbala*
8 *im empatia. Potrebovala som niekoho, kto by ma vypočul. Nechcela som tomu uveriť, nemohla*
9 *som tomu uveriť. Po nociach som sa budila s krikom, keď som videla bábätko chcela som si ho*
10 *podržať na rukách, občas som zvažovala si len tak zobrať cudzie dieťa.*

11 *Dávala som vinu lekárom a sestričkám, že mi dieťaťko zomrelo kvôli nim. Manžel chcel, aby som*
12 *čoskoro otehotnela. Znenávidela som ho za to a zakrátko sme sa rozviedli. Nemohla som ho cítiť,*
13 *vidieť, bolo mi z neho zle. Nechápala som, ako to mohol brať tak pokojne a tak pragmaticky... že*
14 *si urobíme druhé. Až dnes si uvedomujem, že to myslel dobre, len ja som bola ešte príliš ponorená*

15 do smútku. Našťastie som o tom rozprávala s mojou lekárkou a ona mi odporučila špecialistku,
16 terapeutku. Kým som sa dostala z traumy, trvalo mi to cca tri roky.

17 Napriek tomu som sa s novým partnerom bála znovu otehotniť. Strach ma paralyzoval.
18 Potrebovala som odborné rady a podporu od lekárov, aby som sa cítila bezpečne. Našťastie moja
19 lekárka a terapeutka mi poskytli nielen odborné rady, ale aj emocionálnu podporu. Pomohli mi
20 pochopiť, že moje obavy sú normálne, a že je v poriadku cítiť sa zraniteľne. Keď som znovu
21 otehotnela, každý deň bol pre mňa výzvou. Bála som sa každého vyšetrenia, každého pohybu
22 dieťaťa, alebo lepšie povedané jeho nepohybu. Každý deň som sa modlila, aby bolo všetko
23 v poriadku. Moje obavy boli často nepochopené. Ľudia okolo mňa si mysleli, že by som mala byť
24 šťastná a tešiť sa na príchod dieťaťa, ale ja som sa neustále bála, že sa niečo pokazí.

25 Aj dnes sa o svoje dieťa prehnane bojím a to aj napriek tomu, že je zdravé a šťastné. Každý deň
26 sa bojím o jeho bezpečie, ale zároveň som vďačná za každý okamih, ktorý s ním môžem prežiť.
27 Starí rodičia sa hnevajú, že ho nechcem púšťať k nim spať, že som stále s ním. Ale nemôžem.
28 Viem, že asi to pre neho nebude najlepšie, a že ho budem musieť neskôr nechať ísť, ale neviem si
29 to predstaviť. Ešte je malé, má len tri roky, ale už teraz som mala nedôveru voči materskej škole
30 a jeho začleneniu do kolektívu a hoci by bolo dobré aby navštevoval materskú školu, radšej som
31 ostala ešte rok doma. Budúci rok už bude väčšie a ja sa snád' nebudem tak báť dať to
32 do kolektívu a na zodpovednosť učiteliek. Rozprávanie o tejto skúsenosti mi pomáha liečiť sa.
33 Viem, že nie som sama, a že je mnoho žien, ktoré prežili podobné straty. Dúfam, že môj príbeh
34 im môže poskytnúť aspoň trochu útechy a nádeje.

3

Ako citovať tento učebný materiál:

Lemešová, M., Minarovičová, K., Sokolová, L., & Zacharová, Z. (2024). *Je alebo nie je tu niekto nový?* In: Dvorská, D., Sokolová, L., Karolčík, Š., Dovičák, M., Griguš, S., & Hrcán, Z.: Učiteľská akadémia UK [webová stránka]. Získané z <https://www.ucitelskaakademia.sk/pripady-a-pribehy/psychologia-x-krat-inak/je-alebo-nie-je-tu-niekto-novy>

Prípadové štúdie a zadania sú súčasťou publikácie:

Lemešová, M., Minarovičová, K., Sokolová, L., & Zacharová, Z. (2024). *Psychológia x-krát inak*. Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 978-80-223-5955-9.